

TUĐINCI, GOSPODARI ILI »MRVICE«

Vlado Lozić

Kriste, Tvoji postupci često mi izgledaju čudni, katkad pristrani, a ponekad i izazovni.

Dok mi na dnu srca plamti želja da prozborim riječ i o Tvojim stavovima, dotle razvoj događaja nutrine i činâ donosi pravo rješenje, kao sretni izlaz iz zamršene situacije.

Kad Te patnica Kanaanka moli za sućut, pomoć ili riječ utjehe, Ti kao bezosjećajno zastupaš »svoje« gotovo mišljenje i stav; tuđinci su uvijek tuđinci; njima uvijek pripadaju »mrvice«, i sve ono što im prethodi, ili što ih kruni. Možda »tuđinci« zaista i jesu uvijek »tuđinci«?!

Čini mi se, tako je uvijek bilo! Vlast i moć vlasti uvijek su bile temeljna odredna stvarnost dijeljenja ljudi, njihovih životâ. To stanovište i postupak prema čovjeku uvijek su bili tragikomični, sudbinski opečaćeni, umjetno usmjereni.

Adam je imao čast i hrabrost, ali ne i sreću, uzeti, odnosno primiti sudbinu svih ljudi u svoje ruke, poigrati se s njom, ili, makar, tako je označiti, da ne bi riječ bila i nehotice i danas radosno bogata, onakva kao i jučer, uvijek ljudska, jednaka za svakoga, ne prekinuta prije vremena, ne ucviljena samom sobom.

Siguran sam da »mrvice« nisu »mrvice«, jer kad su to, onda su mnogo više od toga.

Govoreći o njima, i ne htijući, vraćam se na izvor čovjekova djela, akcije, osjećaja, onoga nikad nevidljivoga i vječno skrivenoga, na dnu čovjeka.

Stvarnost riječi, kao pratilicu čina, i Ti si doslovno preuzeo. I tu si se toliko približio čovjeku, da neupućen u suprotnosti riječi i života može pomisliti da si i Ti i sam nedaleko nepravdi.

No, kad stvarnost »mrvice«, u unutrašnjem skladu s Tvojom Riječju i bolnim jaukom čovjekove stvarnosti, izravnavava sudbinu svih podjela, dolazi se na korijen Tvoga poslanja i Tvoje Riječi. Tada i Ti, Kriste, neočekivano »padaš«, popuštaš i priznaješ zahtjev vjere kao pravo i sadržaj tako krute riječi i susreta.

I što li uopće biva kad se ne razumije, ili ne shvati, pravi smisao riječi, onoga što je na dnu nje, kao očito ili nesvjesno?! Tada nastaju razlike i suprotnosti, sa svojim posljedicama; bilo kao plod nepravde ili Riječi.

Tako dolazi do izražaja uvijek zatomljena riječ, označena »mrvicom«, »nižim«, »neimanjem«, »nejastvom«, položajem u pozadini, na rubu ništavila, nepostojanja, prigušenog krika i pravca, nerazumijevanja, namjernog skretanja povijesnih čimbenika.

Što li, pri kraju puta, uopće znače razlike »mrvicâ«, »djece« ili »gospodara«, doli hrabrost imenovati i nazivati stvari njihovim suprotnostima?! Čini se da iskonske »mrvice« i njihovi ostaci ipak viču za nečim. Njihova vika uvijek je kao ono posljednje riječi i stvari, ravno odbačenom, njegovu smislu i baštini!

Tako, vika za izgubljenim, radosnim, još neshvatljivim, boljim, ipak ide svojim tijekom, stazom, putem, koji je možda već određen, i čuje se samo dotle dok se više, bilo to u kojem prostoru, u onom kojega čovjek ispunja, ili onomu kojega Ti daješ, kojega mu nudiš, ili ga njime ispunjaš i prožimlješ.

POSLJEDNJA VEČERA

Ivan Cvitanović

Navještaj

Da bi se dogodilo čudo,
moraju se susresti dvoje.

Opis

Na večeri trebaju biti na okupu
prijatelji,
i mora tu biti barem kruha i vina,
da bi se moglo piti i blagovati,
pa — ako se posreći —
dogoditi i čudo.

Nisam baš siguran
da li mora biti prisutan
Juda!

Tajna

Ako se baš nešto treba dogoditi,
onda to može biti i na večeri.
U svakom slučaju,
tada se može dogoditi tajna
po kojoj će prijatelji
jedan drugog blagovati
— oprostite —
pojesti.

Razilazak

I odnekud proizlazi
da poslije večere treba bdijeti
a ne spavati,
iako su nam oteščale oči,
jer, inače, —
to će biti
POSLJEDNJA VEČERA.